स्वाइन फ्लू आणि अग्निहोत्र

सध्या सर्वत्र स्वाइन फ्लूने थैमान मांडले असताना अग्निहोत्राचे महत्त्व लक्षात घेण्याजोगे आहे. अग्निहोत्र कोणी करावे, याला कसलेही बंधन नाही. सूर्योदय आणि सूर्यास्ताच्या वेळी करण्यात येणाऱ्या अग्निहोत्रामुळे वायुमंडल शुध्दी होऊन विविध विकारांना अटकाव होऊ शकतो. अग्निहोत्राच्या प्रभावाबाबत प्रसिद्ध ज्योतिष मनीष पोतदार यांनी व्यक्त केलेले मनोगत.

गेल्या काही दिवसांपासून आपल्याकडे स्वाइन फ्लूने थैमान मांडले आहे. या साथीच्या विकारात आतापर्यंत अनेकजणांचे बळी गेले असून अद्यापही ही साथ पूर्णपणे आटोक्यात आलेली नाही. अद्यापही अनेकजणांना या विकाराचा संसर्ग झालेला आहे. अशा परिस्थितीत स्वाइन फ्लूवर मात करण्यासाठी अग्निहोत्र हा उत्तम पर्याय ठरत आहे. आपल्या संस्कृतीत अग्निहोत्राचे मोठे प्रस्थ आहे. पूर्वी आपल्याकडे सूर्योदय आणि सूर्यास्ताच्या वेळी अग्निहोत्र करण्याची प्रथा होती. आजही अनेक ठिकाणी ती पाळली जाते. या माध्यमातून स्वाइन फ्लू आणि इतर विषाणूंना अटकाव करणे शक्य आहे.

आपल्या वेदांमध्ये अग्निहोत्राचा उल्लेख आहे. हवा शुध्द करण्याबरोबरच आत्मिक आणि आध्यात्मिक उन्नतीसाठी अग्निहोत्र हा उत्तम मार्ग आहे. पिरॅमीडच्या आकाराच्या तांब्याच्या भांड्यात गाईच्या शेणापासून बनविलेल्या गोवऱ्या ठेवल्या जातात. त्यावर गाईच्या दुधापासून बनविलेले तूप टाकून अग्नी प्रज्वलित केला जातो आणि त्यामध्ये अखंड तांदळाच्या आहुती दिल्या जातात. सूर्योदय आणि सूर्यास्ताच्या वेळी विशिष्ट मंत्र म्हणून अग्निहोत्र केले जाते. हे मंत्र अग्नी आणि सूर्याशी संबंधित असतात. या माध्यमातून हवा तर शुध्द होतेच, पण मनाला एक प्रकारची ऊर्जाही प्राप्त होते. सूर्योदय आणि सूर्यास्ताची वेळ ही अग्निहोत्रासाठी अत्यंत प्रभावी आहे. पण, स्वाइन फ्लूवर मात करण्यासाठी सामान्यांनी शक्य असेल त्यावेळी अग्निहोत्र करायला हरकत नाही. अग्निहोत्रातून निघणारा विशिष्ट प्रकारचा धूर हवा शुध्द करतानाच अनेक प्रकारच्या विषाणूंना मारक ठरतो. केवळ स्वाइन फ्लूच नव्हे तर विविध विकारांचे विषाणू मारण्यासाठी अग्निहोत्राचा उपयोग होऊ शकतो.

शास्त्रोक्त पध्दतीने अग्निहोत्र करण्यासाठी पिरॅमीडच्या आकाराचे तांब्याचे पात्र आवश्यक आहे. अग्निहोत्र कोणी करावे याला जात, धर्म, लिंग, पंथ, वय असे कोणतेही बंधन नाही. कोणत्याही वयाचे स्त्री-पुरुष अग्निहोत्र करू शकतात. अग्निहोत्रासाठी स्थानिक सूर्योदय आणि सूर्यास्ताच्या वेळा तंतोतंत पाळणे आवश्यक आहे. अग्निहोत्रासाठी गोवऱ्या [illegible] वापराव्यात. त्या प्रज्वलित करण्यासाठी पेट्रोल, डिझेल किंवा तत्सम पदार्थांचा वापर करू नये. त्याऐवजी गायीचे तूप गोवरीला लावून त्याने अग्नी प्रज्वलित करावा किंवा गुग्गुळ, कापूरही वापरता येऊ शकतो. अग्निहोत्र प्रज्वलित करण्याआधी पात्रामध्ये गोवऱ्यांची रचना विशिष्ट प्रकारे करावी. सूर्योदय आणि सूर्यास्ताच्या तीन-चार मिनिटे आधी अग्निहोत्राची तयारी करावी. यासाठी गायीच्या तुपामध्ये अखंड तांदूळ (अक्षता) भिजवून त्याचे अग्नीत प्रज्वलित केल्यानंतर विशिष्ट मंत्र म्हणून या अक्षतांची आहुती द्यावी. सूर्योदय आणि सूर्यास्त या दोन्ही वेळी वेगवेगळे मंत्र म्हटले जातात.

वेदांमध्ये वेगवेगळ्या यज्ञांचा विधी सांगितला आहे. पण वेगवेगळ्या कारणांसाठी केले जाणारे वातावरणाची शुद्धी हादेखील यज्ञाचा एक हेतू आहे. अग्निहोत्र म्हणजेदेखील एक प्रकारचा छोटा यज्ञच म्हणावा लागेल. अग्निहोत्रामध्ये गोवंशाच्या गोवऱ्या आणि गायीचे तूप यांना महत्त्वाचे स्थान आहे. पूर्वी आपल्याकडे गाईच्या शेणाने घरे सारवली जात. यामागेही शास्त्रीय कारण होते. गायीच्या शेणामध्ये त्याचप्रमाणे तुपामध्ये औषधी गुणधर्म आहेत हे विज्ञानाने सिद्ध केले आहे. अलीकडच्या काळात स्वाइन फ्लू आणि तत्सम विकारांचे प्रमाण वाढले आहे. वेगवेगळ्या विषाणूंमुळे हे साथीचे विकार पसरतात. त्यांना अटकाव करण्यासाठी अग्निहोत्राचा उपयोग होऊ शकतो. काही दिवसांपूर्वी पुण्याच्या पोलिस आयुक्तांनीदेखील त्यांच्या कर्मचाऱ्यांना होमहवन करण्याचे आवाहन केले होते. त्याचप्रमाणे विविध औषधी वनस्पतींचा धूर करून स्वाइन फ्लूला अटकाव करता येऊ शकतो असे विविध तज्ज्ञ सांगत आहेत. या पार्श्वभूमीवर अग्निहोत्राचे महत्त्व लक्षात घेण्याजोगे आहे. अग्निहोत्रामुळे वायुमंडलाचे शुद्धीकरण होऊन पुष्टीदायक तत्त्वांनी भारलेले वातावरण निर्माण होते.

आजकाल परदेशातही अग्निहोत्र मोठ्या प्रमाणात केले जाते. फ्रान्समधील अनेक गावांमध्ये अग्निहोत्र केले जाते. त्या ठिकाणी साथीच्या रोगांचे प्रमाण अत्यल्प [illegible] आढळले आहे. शिवपुरी अक्कलकोटचे गजानन महाराज हे अग्निहोत्राचे प्रणेते मानले जातात. त्यांनी या गोष्टीचा [illegible] प्रसार केला. सूर्योदय आणि सूर्यास्त अशा विशिष्ट वेळी अग्निहोत्र करण्यात येत असल्याने त्याचा सामूहिक परिणामही प्रभावशाली असतो. या पार्श्वभूमीवर अग्निहोत्राचे महत्त्व लक्षात घेण्यासारखे आहे.

स्वाइन फ्लू फैलावण्याचे महत्त्वाचे कारण म्हणजे सध्याचे वातावरण. यावेळी झालेल्या खग्रास सूर्यग्रहणानंतर सूर्यप्रकाशाची तीव्रता कमी झाली आहे. या ग्रहणानंतर विविध आपत्ती येतील, असे ज्योतिषशास्त्राच्या अभ्यासानंतर मी यापूर्वीच नमूद केले होते. सध्या आलेली स्वाइन फ्लूची साथ हा या ग्रहणाचा परिणाम आहे. ते लक्षात घेऊन, यावर मात करण्यासाठी अग्निहोत्राचा प्रयोग करून पाहणे सहज शक्य आहे. अधिक माहितीसाठी ०२०-२५५३१२१० या दूरध्वनी क्रमांकावर साधता येईल.

-मनीष पोतदार